

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„Koroški Slovenec“,
Wien V., Margaretenplatz 7
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Zinkovský Josip, Wien
V., Margaretenplatz 7.

List

za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrletno: K 5000.—

Za Jugoslavijo

četrletno: 25 Din.

Posamezna številka 700 kron.

Leto III.

Dunaj, 25. aprila 1923.

Št. 17.

Avstrijska zunanja politika.

O avstrijskem zveznem kanclerju smemo reči, da ima to lastnost, da rad potuje. Kmalu po njegovem nastopu se je peljal v Prago, Berlin in Italijo. Bil je dvakrat v Ženevi, kjer so nastali po daljših pogajanjih znani protokoli ki so danes podlaga za sanacijo države. Zvez. kancler pa tudi hoče, kakor rad povdarja, potom osebnih stikov in razgovorov urediti važna meddržavna vprašanja s sosednimi državami. V ta namen je obiskal Budimpešto, Belgrad in slednjič še Milano in Rim.

Posebno zadnjim dr. Seipelovim obiskom, ki so veljali Mussoliniju, italijanskemu kralju in papežu, pripisujejo v političnih krogih veliko važnost. Akoravno je dr. Seipel zatrdel, da je imelo njegovo potovanje v Italijo edinega namen, da uredi važna državna in cerkvena vprašanja med obema vladama ozir. pri sv. očetu, je postalo zlasti inozemstvo pozorno na vedno tesnejšo zvezo med Avstrijo in Italijo. Posebno države male antante gledajo z nekako ljubosumnostjo na avstrijsko-italijansko prijateljstvo. Saj gre to prijateljstvo v resnici že tako daleč, da smejo v Avstriji stanujoči Italijani snovati z državnim dovoljenjem italijanska društva, med drugim fašistovske organizacije. Kakor poročajo „Innsbrucker Nachrichten“, so ustanovili Italijani tudi v Celovcu in Beljaku fašistovske direktorije.

Na zborovanju fašistov, ki se je vršilo o veliki noči v Beljaku, pa so sklepali „avstrijski“ Italijani o sledečih dveh vprašanjih: Kako se naj zadržajo fašisti v Avstriji 1. v slučaju notranjih nemirov? 2. v slučaju konflikta med Italijo in Jugoslavijo? Ker se v prvem vprašanju niso mogli zediniti, vprašali so rimsko vlado. Mussolini jim je odgovoril, da se fašisti ne smejo vmešavati v notranje spore Avstrije. Ali to ni lepa reč, da odloča Mussolini, kaj smejo delati Italijani v Avstriji in kaj ne smejo? Potemtakem Avstrija sploh ni več suverena, samostojna država, marveč stoji že popolnoma pod oblastjo Italije! Kar se tiče drugega vprašanja, pa je samoobsebi u-

mevno, da Italijani, ki jih je organiziranih kakih 9000 v Avstriji, ne bi dopustili nikako vmešavanja Jugoslavije na avstrijskem ozemlju, marveč bi branili skupno z Heimatschutzverbandom avstrijske meje. Tako je bilo sklenjeno soglasno na velikonočnem fašistovskem zborovanju v Beljaku.

Iz teh vrstic razvidi lahko vsakdo, da se nagiba avstrijska zunanja politika čisto na stran Italije in da prihaja s tem vedno v ostrejšo nasprotje z državami male antante. Ta nova orientacija se izraža tudi v domačem časopisju različnih struj, ki piše o državah male antante dokaj neprijazno. Dvomimo resno, da je taka zunanja politika v interesu ozdravljenja Avstrije in ureditve dobrih odnosov do sosednih držav, kakor si je stavil ta cilj sedanji državni kancler s svojimi potovanji v glavna mesta nasledstvenih držav.

Še nekoliko primere se nam zdi potrebno, da jo ugotovimo. In to je stališče dr. Seipelovo, ki jo je zavzel v zadevi narodnostnih manjšin v Beogradu in napram Mussoliniju v Milanu. Da avstrijski kancler v Beogradu ni kazal zanimanja in razumevanja za položaj koroških Slovencev in njih upravičene težnje zlasti na šolskem polju, to je nam znano. Znano nam je pa tudi, kako zelo se je zavzel dr. Seipel pri Mussoliniju za pravice južnotirolskih Nemcev, naglašujoč, da bi na Nemce tostran Brennerja dokaj slabo uplivalo, in bi tudi ne bilo v interesu dobrih odnosov med obema državama, ako fašisti ne bi opustili dosedanje Nemcem sovražno postopanje v očigled nacionalne solidarnosti, ki obstoja med Nemci to in onstran državne meje. Tako se je dr. Seipel potegoval za nemško manjšino pod Italijo in jo zagovarjal, nam koroškim Slovencem pa niti ni priznal pravice, ki jih nam daje st.-germanska mirovna pogodba. To je tudi dvojna mera.

Zbirajte za tiskovni sklad!

Dajte denar, kar se ga doma nujno ne potrebuje, v posojilnice!

Po vojni je naša vlada napravila veliko neumnost: vse hranilne vloge je dala pod zaporo, da jih ljudi niso smeli vzdigovati, in ljudje so se silili, trumoma romati na davčni urad ter tam napovedovati svoje premoženje. Napovedal je, kdor skriti ni mogel, svoje vloge v banki in posojilnici ter svoja vojna posojila; kdor pa je imel doma kaj zlata in srebra, je lepo molčal, in bogataši so s svojim hiteli sploh čez mejo. Država je zahtevala, da naj vsakdo odda del svojega premoženja, nazadnje pa se je izkazalo, da ta davek daleko ni pokril stroškov. Čemu je potemtakem bila vsa komedija? Danes o stvari že lahko govorimo: Človek je dolžan izpovedati se svojih grehov, a ni dolžan prav nikomur izpovedovati se o svojem premoženju, ako ga je pošteno pridobil. Najprej je bil človek in je bila družina, potem še le je prišla država; posameznik ni tu za državo, pa je država tu, da varuje domačina. Tu je razlika med krščanskim in poganskim pojmovanjem države. Leti državniki so mislili: samo treba ukazati pa bodo padli vsi pred državo kakor pred malikom na kolena, odprli bodo svoje mošnje in prosili: vsemogočna država le sezi z obema rokama v naše žepe in vzemi kar ti drago. Tako se seve vlada le v Rusiji, drugod ne; tudi konj vleče le do neke teže, potem pa se ustavi.

Ta poizkus se ni obnesel in stvar je minula; posledice pa so ostale in za njimi trpimo zdaj. Ljudstvo je izgubilo zaupanje do države in skriva doma, kar ima še premoženja, da bi država ne izvedela in po njem ne posegla. Ko banke in posojilnice nimajo sredstev, postal je kredit silno drag. V bankah se plačuje za posojila po 50 in več odstotkov! Mnogo ljudi pa le nujno potrebuje posojila! Prihajajo v posojilnice in jim ne moremo ustreči. Saj je res, da tudi kmetje nimajo bogsivekaj, če to imovino primerjamo z mirovno zlato krono. A nekaj ima le vsakdo še gotovine doma, in

PODLISTEK

Zaključek zimskega tečaja v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Z Velikonočjo se je končal zimski tečaj na tukajšnji gospodinjski šoli. Veliko deklet od blizu in daleč je ta prepotrebni tečaj č. šolskih sester obiskovalo in zdaj, ko je prišla lepa pomlad, so se vrnile domov, da tam s pridom uporabijo to, kar so se v gospodinjski šoli priučile. Preden so se dekleta na vse strani naše lepe slovenske Koroške razšle, so nam okoličanom priredile na belo nedeljo in še v sredo navrh nekako v slovo par veselih uric, s predstavo dveh igrokazov s petjem in godbo.

Uprizorile so zgodovinski igrokaz: „Junnaške Blejke“ in šaliv prizor: „Ena ura v gospodinjski šoli“. Vsa čast in pohvala vsem vrlim dekletom, ki so, akoravno je večina šele prvič nastopila na odru, izvrstno pogodile in rešile svoje težke vloge. Uglobile so se v nje s tako vnemo in s takim navdušenjem, da se

je nekdo izrazil o njih: „To ni več igra, to je življenje!“

V imenu gledalcev in poslušalcev smo dolžni izreči voditeljicam, č. šolskim sestram in tudi vsem vrlim dekletom iz Podjune, Roža in Kanalske doline itd., ki so sodelovale, naše hvaležno priznanje in pristrčno zahvalo. Gratiji pa moramo tudi brezbriznost in mlačnost onih okoličanov, ki se vkljub povabilu niso odzvali in prišli gledat to prireditve, čeravno bi bila po našem mnenju sveta dolžnost vseh zavednih Slovencev, se je polnoštevilno udeležiti.

In tudi tokrat so se baje stavile zapreke. Znani grebinjski župan je izvedel, da hoče v Št. Rupertu županja Novakova na čelu navdušenih deklet preprečiti napad Francozov na cerkev Matere božje. Zbal se je, kakor nekaj kralj Herod novorojenega kralja, tako tudi on za svojo „župansko čast“, katero mu hočejo že ženske kratiti, in zato je hotel, kakor Herod v Betlehemu, tudi on svoje vojake poslati v Št. Rupert, da bi vse pobili Pa kakor se je Herodova nakana ponesrečila, tako tudi županova; predstava se je pod državnim

varstvom vršila in vladni zastopnik se je zelo pohvalno izrazil o nji. Po njegovem mnenju naj bi se slovenskemu ljudstvu tod okrog nudile večkrat take prireditve, iz katerih naj bi se učili omike in izobrazbe. To je potrebno in koristno!

Zastoj se je bal tudi očka v Grebinju za župansko svojo čast; naša županja mu je nikakor ni hotela kratiti. Ako bi bil pa prišel gledat, bi se bil od nje lahko naučil, kako se mora župan obnašati in skrbeti za red in mir. Kakor je ona krotila vročekrvno Rozalijo, tako naj bi tudi on krotil svojo in svojih pristašev vročo kri. In kakor je ona rudečehlačarje Francoze zapodila v beg, tako naj gre tudi on s svojo armado nad Francoze v Porurju in naj jih od tam zapodi, naše prireditve pa naj pusti v miru.

Prireditelje in prirediteljice pa prosimo, da nam v kratkem zopet nudijo kaj lepega in tako krasnega kot je bila ta predstava. Sedaj se bode menda le več okoličanov udeležilo.

nekateri ljudje je imajo vse preveč. Nedavno je pogorel nek kmet, ki je potem sosedom tožil, da je tisto, kar mu je zgorelo bilo več ko vse posestvo! Mislimo, da po pravici zagotavljamo ljudi, da naša država denarja ne bo več zapirala in da nam premoženjske oddaje ne bo več predpisovala. Kdor se enkrat opeče, se zanaprej ognja varuje. Vojne se nam v do glednem času ni bati, če bo kje gorelo, bomo mi lahko stali pri strani kakor v svetovni vojni druge male države. Zato naj ljudje pozabijo, kar je bilo in naj zopet prinesejo kar imajo, v hranilnice! Ljudje potrebujejo posojil, ki niso predraga: danes sosed, jutri ga potrebuješ ti. Potrebuje posojila trgovec! Ako mora plačevati 50 in več %, bo te stroške pridal seve k ceni blaga, in blago, ki ga ljudstvo kupuje, bo toliko dražje. Te obresti plačujemo vsi pri vsakem kilogramu sladkorja, moke, železa, blaga za obleko. Previsoke bančne obresti hudo podražujejo tržne cene. Kako pa je s kmetom? Ne mislimo na slučaj, da pogori, a treba je kupiti konja, kravo, svinjo; zadene ga toča in treba je kupiti živež: take potrebe prihajajo, kaj pa, če denarja ni? Do zdaj si lahko šel v posojilnico, in za silo se je tam vse dobilo. Ali pojde kmet v banko, ter bo tam jemal denar na mesec po tako hudih obrestih? Saj bi se tako uničil v najkrajšem času! Ako misliš, da boš denar potreboval v gotovem času, si lahko pridrižiš pravico, da ga do tistega dne sigurno dobiš nazaj, potem bo pač posojilnica skrbela, da bo v banki malo večja zaloga, a dočas ga lahko pogrešiš in drugim se bo pomagalo. Tudi to je treba vpoštevati, da se zdaj dajejo zelo visoke obresti. Če imaš čez leto en milijon shranjen, se ti obresti nabere kar 100.000 kron in to ni več malenkost. Mestni ljudje so nekač mescev sem že zopet začeli vlagati, kmetje se še bojo. Pozivljamo jih, naj v prid svojih sosedov, ki denarja potrebujejo, dajo na razpolaganje posojilnicam.

Izobraževalen tečaj v Št. Jakobu v Rožu.

Izobraževalen tečaj se je vršil 8. in 9. aprila v Narodnem domu v Št. Jakobu. Lepa udeležba iz Št. Jakoba in okolice nam priča, da je S. K. S. Z. z uprizoritvijo tečajev zadela pravo pot. Veselo je bilo gledati, da se slovensko ljudstvo res zaveda potrebe po izobrazbi. Mnogo lepega in potrebnega smo slišali na tem tečaju in dal Bog, da bi cela stvar obrodila tudi primerne sadove.

Z veliko pozornostjo smo sledili izvajanjem mons. Podgorca o gospodarskih vprašanjih, o raznih zadrugah, prav posebno nam je govornik polagal na srce zadrugo za zavarovanje proti požaru; upati je, da pride ravno zadnja v najkrajšem času do življenja. V nedeljo popoldne pa se je vršilo zborovanje ločeno, in sicer se je govorilo na eni strani o ženski organizaciji ter se tudi ustanovil ženski odsek izobraževalnega društva, katerega nobeno društvo ne sme pogrešati. Kjer pa so razmere ugodne, naj se ustanovi posebno žensko društvo (pravila so že od deželne vlade potrjena). Na zborovanju za moške je prišlo do končnega sklepa, da se ustanovi pri vseh društvih moški odsek.

Na to je g. Starc stavil za vzgled može iz stare rimske zgodovine, ki so danes po vsem kulturnem svetu priznani kot največji značaji, in katere naj bi tudi mi koroški Slovenci posnemali. S tem govorom je bilo nedeljsko zborovanje zaključeno.

V ponedeljek nas je g. Košir v uvodnih besedah spominjal naših slavnih šentjakobskih mož, na to je govoril g. Sekol o modernih svetovnih naziranjih. Snov je bila precej težavna, kljub temu pa so mu poslušalci z veliko pozornostjo sledili. Skušal je razložiti liberalizem in njegove posledice v vsej človeški družbi, ki se kaže v brezverji, socializmu in komunizmu, govoril je nadalje v krščanstvu ter povdarjal, da se največji učenjaki zopet vračajo h krščanskemu svetovnemu naziranju. O poselskem vprašanju je razpravljajal gosp. Starc. Polagal je veliko važnost na dobro razmerje med kmetom in poslom ter opozarjal na to, da se morajo nuditi tudi poslom gotove

ugodnosti, da ne bodo lepega dne zapustili kmetsko delo in šli v tovarno. Govoril je o veliki prednosti kmetskega dela pred tovarniškim v zdravstvenem oziru. Tudi posli naj ne gledajo samo na milijone, katere zaslužijo delavci v tovarni, ampak na končne razmere, ko ima posel vsaj obleko in tovarniški delavec pogosto še tega nima. Omenil je zavarovanje poslov, tega dobre in eventuelno tudi slabe strani. Važni boste za naše razmere tudi kmetska in poselska zbornica. Ker je bil g. dr. Petek, ki bi imel govoriti o zdravstvu, zadržan, smo ves zadnji popoldan posvetili delu v izobraževalnih društvih. G. Košir je govoril o pragramu naših društev, ki je naroden, socialen in krščanski. G. govornik je polagal veliko važnost na odseke: gospodarski, delavski, dramatični, dekliški, fantovski. Orisal je naloge odbora in naglašal važnost rednih sej in sestankov. V svrhu boljšega stika med posameznimi društvi se bodo osnovala okrožja. Podjunsko okrožje že obstoja in rožansko se bo moralo v najkrajšem času ustanoviti. Ko skliče S. K. S. Z. sestanek zastopnikov vseh rožanskih društev, naj se društva tudi temu pozivu odzovejo, da se bo moglo ustanoviti sporazumno okrožje, ki bo imelo skrbeti za ožji stik med posameznimi društvi ter izdelovati načrte in smernice delovanju posameznih društev. Naglašala se je velika važnost knjižnic in knjig sploh. Povsod se morajo ustanoviti, oziroma poživiti mladinske knjižnice. Društvo mora imeti naročenih več znanstvenih listov. Premalo gledajo društva na zabavo, ki mora seveda tudi odgovarjati načelom društva. Pred in po sestanku naj zadoni slovenska pesem! Zborovanje se je vršilo v najboljšem redu in pri najboljšem razpoloženju, samo je motilo to, da nam vlada celo na nepolitična zborovanja pošilja svojo zastopstvo.

SVETOVNA POLITIKA

Avstrija.

Seipelnova vlada je podala formalno demisijsko. Takoj n to je bila izvoljena nova: dr. Seipel, zvezni kancler; dr. Frank, podkancler; dr. Grünberger, zunanje zadeve; dr. Kienböck, finance; dr. Schürff, trgovino in promet; Buchinger, poljedelstvo in šume; Vaugoin, vojno; Schmitz, socialno upravo in dr. Schneider, prosveto.

V skupščini se je razpravljalo o kontrolorju Narodne banke. Razne stranke so proti njemu, ker bi požrl 4 do 5 milijard kron, in bi se polagoma moral porabiti ves kredit za same kontrolorje. Tudi Italija je proti temu, ker je imela že svojega kandidata, ki je propadel. Priti ima Švicar. Italija nas hoče dobiti pac čisto v kremplje, da bi nas lažje izkoriščala.

V Zvezi razpravlja sedaj Društvo narodov o velikem našem kreditu. Posojilo krijejo mednarod. države do 98%, za ostala 2% pa bi zastavila Avstrija po potrebi tobačni monopol in colnico. Dr. Kienböck se je vrnil in poročal, da stavijo garancijske države nove zahteve. Vsled tega se je dr. Seipel nemudoma odpeljal v Ženevo. Tam se je ugotovilo, da se uradniki in nameščenci prepočasi odpuščajo, da se pre malo štediti in da je treba izvesti nove reforme, ki bodo nalagale prebivalstvu še večja bremena. Dr. Zimmermann je dobil zaupnico. Krediti se vendar niso tako sigurni kakor se piše.

Jugoslavija

Pašičev kabinet je podal takoj pri prvi seji skupščine svojo ostavko. Skupščina se je vsled tega odgodila do sestave nove vlade. 15. t. m. je imel Radič v Zagrebu veliko skupščino, na kateri je grajal razen Nemcev in Rusov vse evropske narode. V Petrogradu je govoril prej enkrat popolnoma drugače, kar kaže, da spreminja svoje nazore kakor se spreminja vreme. Nahaja se zopet v sodnijski preiskavi. Za politični položaj se zelo zanima tudi kralj sam. On hoče koalicijsko poslovno vlado, združiti vse stranke, ki so za državo in ki so stvorile sedanjo ustavo. Referiral je z vsemi voditelji strank. Nato je dobil Pašič mandat za sestavo nove vlade, ki ima izvesti uradniški, invaidski in agrarni zakon.

Italija

Ko so prišli v Italiji fašisti na krmilo, se o drugih strankah nič več ni slišalo, kakor bi izginile trenutno s površja. Po dobro uspelem kongresu v Turinu dne 15. t. m. pa je začela stopati zopet bolj v ospredje ljudska stranka (popolari). Don Sturzo, duševni vodja stranke, je na kongresu povdarjal, da je namen kongresa, ohraniti enotnost v stranki in njeno avtonomijo zdaj, ko hoče struja, ki je prišla do vlade; použiti vse nacionalne stranke, da se ustvari nov vladajoči razred. Ljudska stranka s kršč. podlago razvija svoje delovanje v okvirju zakonov in ustave in zahteva imenom bratstva med ljudmi in ljubezni do bližnjega pomirjenje, spoštovanje človeške osebe in državljanske svobode. Sklepi kongresa so bili sicer navdušeno sprejeti v vaticanskih krogih, ne pa v fašistovskih, ki so računali na to, da je fašizem razkroji. Nastala je ministrska kriza. Takoj so sklicali sejo ministrov ljudske stranke, da se izjavijo o kongresu in nadaljnem sodelovanju v vladi. Vsi ministri in državni podtajniki ljudske stranke so podali sedaj svojo demisijsko. Mussolini prihaja s tem v zelo neprijeten položaj, ko se je prej izrazil, da zastopnikov naroda sploh ne rabi, ker ima za seboj fašiste. Ako stopi ljudska stranka v opozicijo, ne bo imel v zbornici več potrebne večine za volilno reformo ki jo bo moral usiliti naredbenim potom. Nato bo zbornica najbrž razpuščena. S silo se ne da trajno vladati nobena država, tudi Italija ne. Kakor bodo izginili boljševiki, tako bodo izginili tudi fašisti, razni orgeši, hakenkreuzlerji, heimatšuerlerji itd.

Porurje.

Polagoma se položaj razjasnjuje. Opažati je popuščanje na obeh straneh. V rajhstagu je govoril zunanji minister Rosenberg in izjavil, da je pripravljena Nemčija plačati 30 milijard zlatih mark. Nato je odgovoril Lord Curzon, da bi se spor gotovo omilil in našla formula za sporazum, ako bi Nemci stavili konkretne predloge. Angleška se na tihem mnogo trudi. Sedaj je vprašala v Berlin, koliko more Nemčija plačati in pod katerimi pogoji. To je nekako posredovanje. 13. t. m. so se vršila posvetovanja francoskih in belgijskih ministrov v Parizu, kjer se je sklenilo, da ostane sedanjí položaj, dokler Nemci ne pridejo s predlogi. Francozi hočejo vstrajati makari 36 let, ko ima biti vse poplačano. Nemci sicer pravijo, da Francozi iz Porurja nič ne dobijo ali Francozi so s zasedbo vendar zadovoljni. Govori se tudi o novem franc.-belgijskem rep. načrtu: 36 milijard odškodnine v zlatu, za ostalo pa gospodarske pogodbe o razdelitvi premoga in železa, dogovori z industrijo. Zadeva se je vzela vsekakor resno v pretres.

Mühlheim so zasedli brezposelni komunisti, oboroženi s puškami, karabinkami itd. Francozi so na nje streljali. Ker je varnostna policija razpuščena, iz drugih mest pa ni bilo mogoče dobiti ojačenj, so branili magistrat samo kriminalni uradniki, katerih je seveda malo. Vsi vходи v mesto so bili zasedeni, in na cestah se je našlo celo vrsto umorjenih in ranjenih; tudi plenilo se je. Okrog 50 upornikov je bilo zprtih, sedaj vlada zopet mir.

Ker je mesto Duisburg odklonilo izplačilo denarne globe v znesku 75 milijonov mark, so Belgijci zaptlenili v mestni blagajni 30 milijonov. Obenem so našli taje telefon in prerezali vse žice. — Poveljujoči general v Bochumu je dal razglasiti, da bo vsak kaznovan do 10 let zapora, kdor bi poškodoval brzojavne ali telefonične zveze. — S postaje Rhonheide so francoske oblasti pregnale vse nemške železničarje. — Zelo pogosti so tudi bombni napadi na vlake.

Interparlamentarna unija in narodne manjšine. V Baslu je 6. in 7. t. m. zborovala interparlamentarna komisija (lani na Dunaju). Na sestanku se je razpravljalo v resolucijah glede varstva narodnostnih manjšin, ki se predložijo interparlamentarni uniji v Kopenhagnu. Sestanka so se udeležili zastopniki Švice, Švedske, Danske, Nemčije Poljske, Čehoslovaške, Madžarske, Bolgarske in Italije. Za češkoslovaško republiko je govoril dr. Uhlir, ki je podal dolgo izjavo, v kateri je opisal po-

ložaj slovanskih manjšin na Madžarskem, v Avstriji in v Nemčiji. Ugotovil je žalostno dejstvo, da ravno tiste države, ki se s toliko vnemo zavzemajo za pravice narodnih manjšin v — drugih deželah, zatirajo doma neusmiljeno svoje narodne manjšine. (Res je in značilno posebno za Nemce. Op. ured.) Njegov govor je napravil na vse navzoče globok vtis. K besedi se je oglasil tudi zastopnik južnih Jugoslovancev, dr. Jos. Wilfan.

MI IN ONI

Veleizdaja — patrijotizem.

„Kor. Domovina“ z dne 31./III. t. l. ne ve, ali bi se jezila ali norčevala, ker smo nastop Ludendorfa in njegovih pristašev pravilno označili kot veleizdajstvo. Stvar je vendar jasna: ali smo avstrijska država, ali nismo. Če smo, potem je le prav, če povdarjamo naše avstrijsko stališče. Seveda to našim Prusovcem ne diši, ker že od nekdaj škilijo v rajh. Radi bi, da bi tudi mi z njimi hajlali, potem bi seveda bili po njihovem mnenju dobri patrijotje. Se poznamo!

Če pa nočete biti več avstrijska država, potem pa se lahko vsak odloči, kamor hoče in se tudi nam ne more očitati veleizdajstvo.

„Kor. Domovina“ trdi, „da je ljudstvo država in toraj ne more biti protidržavno, kar to ljudstvo želi“. Dobro! Priklopitev je itak nekaj prostovoljnega (saj vas nihče ne sili!) in del ljudstva kot del države se toraj lahko odloči proti prikloplitvi, ne da bi mu mogel kdo radi tega kaj očitati. Ljudska volja se izraža v parlamentu ali po glasovanju. To je čutila tudi avstr. vlada, ki je pred par leti nameravala izvršiti glasovanje radi prikloplitve. Velikonemške diktature ne priznavamo.

Sicer pa v trenutku samolastne prikloplitve Avstrija neha biti samostojna država, postane del Nemčije, do katere pa nima nihče nikakih državljanskih obveznosti, dokler jih ni ali sam ali po svojih zastopnikih prevzel.

Navdušenje za združitev se je, kakor znano, že precej ohladilo v Avstriji, še bolj pa v Nemčiji; le vprašajte pri „Kärntner Tagblattu“. Ni čuda saj se hladi ta združitev že 4 leta „na ledu“. Toraj tista vaša „eno dušnost“ ni bog ve kako velika, zato pišete tudi „s k o r o enodušno“. Bo pač trebalo glasovanja, kakor je to dandanes že moderno.

Toraj na prvi strani „Kor. Domovina“ ne mara Avstrije, na tretji strani iste številke pa zahteva dopisnik iz Železne Kaple od koroških duhovnikov, „da so zvesti avstrijski državljani“. Kako se to ujema? Oči brisati res znate, a nam jih ne boste; takšna duševna krma je le za vaše verne ovčice. Imate pač take čitatelje kakor „Štince“, ki svojim ljudem ponujajo bajko, da tiči v slovenskih molitvenikih iredenta.

Da vidite v vsem, kar mi delamo, „jugoslovansko masko“ tega smo pri vas že navaženi; vemo, da je to vaš zadnji trumf, kadar si na pošten način ne morete pomagati.

DOMAČE NOVICE

Striholče pri Važenbergu. (Cvet nemčurske podivjanosti.) Dne 10. t. m. je naš rojak Ivan Kuhling vozil z voli gnoj. Na potu iz Striholč proti Trušnjam se pripeljejo za njim z dvoprežnim vozom mizarski mojster Volavčnik, najemnik gostilne „Zur Krone“ v Velikovcu in nek gosp. od finančne straže v Velikovcu. Ker se kmet na istem kraju z naloženim vozom ni mogel takoj izogniti, so ga imenovani pričeli zmerjati na najostudnejši način. Nato plane eden od njih z voza ter prične na neusmiljen način pretepavati vprežene vole, kar si kmet seve ni pustil dopasti. To je dalo istemu povod, da je planil nad kmeta in bit z bičem in pestmi po njem. Priskočil mu je na pomoč še drugi in tako sta pretepavala ubogega kmeta, da je bil ves v krvi. Finančni stražnik (ime nam še ni znano) je mirno sedel na vozu ter z zadovoljstvom si mel roke. Kakor smo izvedeli, se je g. Kuhling baje pritožil na okrajno glavarstvo v Velikovec. Radovedni smo le, kako se bode obsodba glasila. Zahtevamo od okrajnega glavarstva, da stvar natančno preišče in krivce tudi primerno

kaznuje. Dalje zahtevamo od strani naših oblasti isto zaščito kot jo uživajo Nemci, zahtevamo, da se vendar enkrat napravi na Koroškem red in poskrbi za osebno varnost Slovencev.

Timenica. (Ljudsko štetje in še nekaj.) Po opravi hodeč se oglasim slučajno v hiši, kjer je vršil števni komisar svoje delo ljudskega štetja za pravično državno statistiko. Govor je bil o nepristranosti števne komisarije, da zapiše resnico in isto poroča posrednim potom na Dunaj. Kako se motite gospod popotnik, če mislite, da števni komisar resnico zapiše in isto poroča svojim oblastem! V hiši, kjer se leto in dan nemška beseda ne sliši, zapiše ta števni komisar vse prebivalce, da so vsi Nemci; na opazko, da pripadajo vsi hišni udje slovenskemu narodu, zakriči ta števni komisar: „Ali niste vsi Avstrijanci? in zato ste tudi vsi tajč in punktum!“ Izvestni gospod Rainer, so za to plačani števni komisariji, da se poroča laž na merodajno mesto o slovensko govorečemu ljudstvu na Koroškem? Na ta način mislite merodajni gospodje iztrebiti iz površja zemlje slovensko ljudstvo na Koroškem? Je to postopanje pravično? Še imate pri svojih bratih v Porurju na Nemškem tako malo bridke izkušnje, da krivica seka globoke rane in kar sebi ne želiš, tudi svojemu bližnjemu ne stori. Nemškutarji v Timenici trdijo, da imajo zdaj nemškega župnika, ki na vso moč slovenski jezik celo v cerkvi zatira, in slovensko ljudstvo kliče solzeč se, da celo višji pastir tako krivico dopušča, in ne samo v Timenici, tudi v Grabštanju imajo nemškega župnika, kateremu je slovenska govornica španska vas. Tako se godi bednemu koroškemu ljudstvu, da mu odvzemajo dušno tolažbo in nikdo se ne gane, da se vnebovpijoča krivica odpravi. Pa ljudsko štetje me preveč zanima, torej naprej proti Grabštanju. Tukaj je glavno mesto za vso krivično štetje! Naletim na hišo, kjer je značajna gospodinja, ki brani svoj materni jezik kakor levinja svoje mladiče; jaz sem Slovenka, zabrusi števne komisariju v obraz, in tako hočem biti zapisana! Kaj pa Vi, stara mati? vpraša števni komisar; pa tudi ta ostane zvesta rekoč: Od mladih nog do visoke starosti govorim slovensko in zdaj nam bom Vam (števne komisariju) na ljubo Nemka? Zapišite me kot Slovenko, ker tudi kot taka hočem umreti! No, pa ostanite „Čušinja“, bleken števni komisar in izgine iz hiše, kjer je naletel na vrle ženske značaje. Toliko sem zvedel, da je približno od cele občine Grabštanj zatajilo svojo materno govornico 2074 oseb in le 114 oseb je neustrašenih Slovencev. Gosp. kancler Seipel, hočete gotovo pravico v republiki Avstriji; žal Vam bodo prišla krivična in lažnjiva poročila v Vaše roke od koroških Slovencev. Skrbite, da bodo Vam podrejena oblastva pravična, da bode resnica v republiki zvezdavnica vsem oblastem, potem bo ljudstvo ljubilo resnico in ne zavijanje in laž!

Loka pri Glinjah. (Ljudsko štetje.) Tukaj in v Zadolah sta nas zapisovala dva mlada nacionalca. Največja zasluga gre mlajšemu g. Gagglu, ki je sicer tudi slovenske matere sin, pa ne ve h kateri narodnosti pripada. Ta je prav mojstersko fabričiral Nemce in se celo drznil vpraševati Slovence, za katero državo so glasovali pri plebiscitu. Vprašamo tega gospoda, ali je mogoče to po zakonu predpisano? Kako je zapisal analfabete in šolarje, si vsak lahko misli. Proti takemu ljudskemu štetju mi protestiramo. V naši občini živi samo okrog 15 rojenih Nemcev.

Šmihel nad Krko. Na čudežen način smo tudi pri nas prišli do nemških pridig, za katere sta se najbolj potrudila učitelj Wrölich in slikar Nuk. Zadnji je pobiral podpise pri vseh nemčurjih. Rekel je, podpišite, da Slovencev več nazaj ne bo! Podpise sta poslala škofijstvu in zahtevala nemško pridigo, in že je bila. Škofijstvo, ki heimatdienstlarje raje poslušata kakor verne Slovence, je kar zaukazalo, ali nemčurjem, ki nemški ne znajo, to vendar ni dovolj in se kregajo na g. župnika. Po toči zvoniti je prepozno!

Grabštanj. Že nad dve leti imamo pri nas nemškega gospoda župnika, ki med Slovenci opravlja svojo službo v cerkvi in šoli samo v nemščini. Mi ga razumemo le na pol ali pa nič.

V dveh letih bi se gospod župnik prav gotovo, če bi imel resno voljo, vsaj za silo priučil slovenščine, ne pa „gleich deutsch reden“. Naj si g. župnik zapomni, da je on zavoljo ljudi tukaj, ne pa ljudje zavoljo njega.

Šmarjeta v Rožu. Ustanovilo se je tukaj zajedno naturalno zavarovalno društvo proti ognju. Pristopilo je že 110 posestnikov. Ustanovni občni zbor se je vršil dne 8. aprila, kjer so se odobrila pravila, ki so izvedena v obeh jezikih. Pristopili so skoraj vsi posestniki tudi nasprotnih strank. Na predposvetovalnem zborovanju na cvetno nedeljo je znani Schellander skušal delati — kakor vselej in povsod — zgago. Ker pa niti pri lastnih pristaših ni našel zaslonbe, jo je moral sramotno odkuriti. Ker je to popolnoma nepolitična in obče-koristna gospodarska naprava, so se sprejela naša pravila enoglasno. Cela stvar se je vodila od naše strani; zato tako razburjanje od strani Heimatdiensta, oziroma njegovega načelnika. V načelstvu in odboru so zastopane vse stranke, spoštovani in zmožni možje, da je obstoj in redno delovanje društva zasigurano. Značilno je, da se je delal razdor tudi od strani, od katere se sicer vedno prevdarja mir in sprava, v resnici se pa na zvit način seje razdor. To za danes samo beležimo, v ponovnem slučaju bomo pa prisiljeni nastopiti bolj odkrito.

Železna Kapla. (Blagoslovljenje zvonov.) Z 8. aprilom je prišel tudi za našo župnijo častni, dolgo pričakovani dan blagoslovljenja naših novih pet zvonov. V petek 6. aprila popoldne so jih pripeljali na pet okinčanih vozovih iz Sinče vasi. Velikanska množina ljudstva in naša vrla domača godba je šla našim novim prijateljem — našim zvonom — naproti in jih spremljala ob zvonjenju in grmenju topičev v trg. Pri podružnici Devici Mariji smo jih pozdravili z nagovorom in pesmijo. Cerkevni zbor je pod spretnim vodstvom g. Haderlapa zapel novim zvonovi v pozdrav lepo pesem: „Zvonovi zvonite...“ Lep je bil ta dan in vsakemu bo ostal v spominu. Veličastnejši pa je bil dan blagoslovljenja novih zvonov, čeravno nam je hotelo vreme nagajati. Toliko nam je vreme vendar pripustilo, da se je mogla slovesnost lepo izvršiti. Nove zvonove so nam po slovesni sv. maši in lepem nagovoru blagoslovili g. prelat dr. M. Ehrlich. Po končanem obredu je bil slovesni sprevid z dvema zvonoma k Devici Mariji v Trnju. Med sprevodom in med tem, ko so zvonove spravljali v stolp, je svirala Wölfnova godba pod priznanim vodstvom našega Franca Prušnika. Ob 4. uri popoldne nas je novo, lepo zvonjenje že vabilo k popoldanski božji službi. Botri so bili pri zvonovih pri farni cerkvi: ga. Niederdorferjeva in g. Prepotnik; ga. M. Strojčeva in g. A. Pasterk; ga. in g. Male, pd. Hleveljnikova. Pri zvonovih pri Devici Mariji v Trnju so bili botri ga. in g. grof Thurn-Valsesina; ga. Dežmanova in g. M. Ošina, pd. Bajdl. Zvonovi so bili vliči v Gradcu od zvonarne Szabó. Zvonjenje pri obeh cerkvah je harmonično in jako lepo. Zvonovi so zvonarji v čast, in slavo bodo peli Bogu in čast in hvale vsem tistim, kateri so tako radodarno žrtvovali, da smo mogli vrniti našim cerkvam lepo zvonjenje, katero nam je kruta vojska vzela. Bog naj poplača vsem drugod, kar so storili za olepšavo Njegovih hiš! Večna zahvala velja našim vrlim kmetom, ki so največ darovali, našim neumornim cerkvenim ključarjem in vsem pridnim delavcem.

Blače v Ziljski dolini. (Sv. birma.) Snežilo je, kakor bi bili v globoki zimi, ko je dospel dne 9. aprila ob ¼9. uro sem g. knezoškof Adam Heftler. Pri mostiču, kjer sta bila dva slavoloka, je bil slavnostno pozdravljen. Binnancev je bilo 85. Vsa čast gre vrlim dekletom, ki so cerkev tako lepo okinčale. Vsem pričujočim je bilo jako mило, ko je nam pred odhodom podelil še blagoslov.

Kazaze in okolica. Dopis pod tem naslovom v 14. številki našega lista popravljamo v toliko, da ni napadel g. Praprotnika kak železničar, ampak sin veleposestnika in gostilničarja, pd. Šteklov Joki v Prible vasi.

Iz Glinj. Na Loci se je poročil Jožef Brandsteter, pd. Hudin, z Miciko Fišter iz Zadolj. Želimo novemu paru mnogo sreče in blagoslova!

Sv. Lenart pri Sedmih studencih. Dne 12. t. m. je umrla v Poturju po dolgi mučni bolezni gospa Barbara Sindler, trgovčeva žena. Ob obilni udeležbi smo jo spremili v nedeljo k zadnjemu počitku. N. v. m. p.! — Dne 13. aprila sta dva ničvredneža vlomila v magacin našega priljubljenega trgovca v Rekarji vasi, g. Pavelna Truppeja, in odnesla blaga in živila za okrog 4 milijonov. Zlikovca nista imela sreče, isti dan so ju že prijeli v Celovcu. Eden, Henrik Schranz, je dosedaj tukaj služil in napravil že več tatvin, drugi, Lovrenc Sobe, bivši volksvehrovec, je imel že karto za Ameriko, pa se mu menda ta le „kšeft“ bolj dopade. — V Poturju se je poročil pd. mladi Markež Matija Škarbina z Maridlo Gallob iz Rekarje vasi. Bilo srečno!

☒ GOSPODARSKI VESTNIK ☒

Seja deželnega kulturnega sveta dne 5. aprila.
Davek na blagovni promet.
 (Warenumsatzsteuer.)

Predsednik Šumy poroča: Da se na Dunaju vrši dne 20. apr. posvetovanje predsednikov kulturnih svetov, na katerem se bodo o ti stvari posvetovali, v kolikor zadene kmečke koristi. Ministerstvo za poljedelstvo poroča, da so se do zdaj tako dogovorili, da se naj davek za vsa posestva, ki nimajo več ko 3000 K čistega doneska, pavšalira (določi okrogla svota naprej, da je ni šele treba izračunavati). Za večja posestva naj se v vsakem slučaju računa posebej. Tudi donesek gozda se ne pavšalira. Pavšaliranje pa naj bo vtoliko prostovoljno, da vsakdo lahko ugovarja in potem se bo dobiček posestva posebej računal. Podlaga računu naj ne bo mirovna, marveč sedanja cena pridelkov, ki ni višja ko 65 do 70% mirovne. Treba bo zahtevati, naj Koroško puste za l. 1922 tega davka prosto z ozirom na nesreče, ki jih je trpela.

Walcher opozarja, da si ministerstvo še ni na jasnem, kako bo ta davek učinkoval? Ko bi se bil izvedel predlog socijalne demokracije, da se naj ne jemlje posojil od tujih držav, marveč sanira z lastnimi sredstvi, bi morali plačevati 1,4 bilijonov, zdaj se bo plačevalo le 600 milijard. Da se davek pavšalira, je dosegla državna kmečka zveza.

Na u priporoča, naj se pri zadrugah promet loči v obdačeni in prosti promet, umetna gnojila, živinska sol in krma naj se davka oprostijo, ako se prodajajo članom z dodatkom reži stroškov.

Šluderman ugovarja, da se les štirikrat obdači: pri prodaji, na žagi, pri prekcupu in pri stranki, ki ga kupi. Tolika obremenitev bo neznosna.

Na u še opozarja, da se mali konjički „poniji“ proglašajo kot „luksus“ in obdačijo s 12% vrednosti.

Posvetovanja na Dunaju se udeležite Šumy in Pulver.

Najemnine in pašnine.

Preds. Šumy poroča, da je treba za na splošno določiti, koliko se naj letos približno zahteva od najemnikov najemnine in koliko od živine, ki se pošlje na planine, pašnine? Sprejme se predlog tajnika Washietla, da se zahteva od hektarja polja od 1. do 6. razreda 160, 150, 140, 130, 115, 100 kilogramov rži, kg se ceni po 3500 K. V slučaju večje škode se le ta deli med najemnikom in lastnikom. Od travnikov se zahteva 200 kg za slabše, 400 za srednje, 600 kg sena za boljše travnike, kilo se ceni na 1200 kron. Te številke veljajo le, ako najemnik seno doma potrebuje, ako ga prodaja, naj se posebej dogovorita z lastnikom.

Nadz. Pachter poroča o pašnini: Na Štajerskem se pašnina plačuje po starosti goveda: vrednost 12, 14, 16, 18 kg žive teže. Poročevalec pa priporoča, zahtevati pašnino v mirovni vrednosti, ker je bila že tedaj nizka, ko se od leta 1870 ni več zvišavala, četudi se je vrednost živine podvojila. Lastnik ima svoje dolžnosti, naj gleda na pašnik, kar se bo zgodilo le, če ima tudi kaj izkupička. Sprejme se: do 2. leta 12 kg, do 3. 16, nad 3 leta 18 kg žive teže, za ovce 3, za koze 4, za žrebe 18, dve- in triletne mlade konje 26,

za starejše 54, za žrebečje kobile 63 kg žive teže goveda.

Dvorni svetnik Rotter poroča o kugi, ki je napadla govejo živino pri Kotičah, da kar 60% krav zavrže. Take prikazni naj se oblasti naznanijo, da se dobi od živali krvi in preišče ter tako dožene, kakšna bolezen nastopa.

Šumy poroča, da se društvu za ljudsko izobraževanje, ki je prirejalo predavanja na kmetijskih šolah v Litzlhofu, Tanzenbergu, Celovcu in Hoprišanu izplača 300.000 K od kulturnega sveta, 300.000 K plača dežela.

Prijava vrednostnih listin, ki se nahajajo v shrambi Poštne hranilnice na Dunaju. Vsi državljani kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki se nahajajo v področju celovškega konzulata (Koroška, Tirolska in Vorarlberška), morajo prijaviti vse negažirane predvojne rente do 20. t. m. in vse druge vrednostne listine, shranjene pri Poštni hranilnici na Dunaju, do 30. maja t. l. pri celovškem jugosl. konzulatu, ki daje tudi tozadevna pojasnila. — Konzulat kr. SHS. v Celovcu.

Borza. Dunaj, 23./IV. Dinar 710, dolar 70.625, nemška marka 2,33, poljska marka 1¼, češka krona 2100, ogrska krona 12,40, lira 3470, švicarski frank 12.795, francoski frank 4690, funt šterling 328.800 vstr. kron.

Curiah, 23./IV. Avstr. krona 0,0077½, nemška marka 0,021, češka krona 15,42, ogrska krona 0,11, lira 27,30, dinar 5,52 cent.

Ali si že kaj pisal v „Koroškega Slovence“?

☒ RAZNE VESTI ☒

V Mezopotamiji je mesto Bagdad vsled povodni resno ogroženo. Voda je zrušila več mostov in hiš, med drugimi tudi jetnišnico. — Francoski maršal Foch se bo pomudil v Pragi in Varšavi. — V Nemčiji so se vršili poizkusi telefoničnih pogovorov iz vozečega vlaka s katerikoli številko v Berlinu, ki so se dobro posrečili. Močan potres je poškodoval mehiškansko obalo. Odprlo se je vulkansko žrelo, iz katerega izpuhtevajo dušljivi plini. O usodi 18.000 prebivalcev še manjkajo vesti. — Boji na Irskem še vedno niso ponehali. Vlada hoče vstaske čete popolnoma iztrebiti. Sedaj so vjele redne čete glavnega vodja in oblegajo v neki skalni votlini 300 vstašev. — Boljševiki odpravijo s 1. majem nedeljo: praznoval se bo ponedeljek. — Izvoz knjig iz Avstrije se je preprečeval. — Lozanska konferenca se je zopet pričela 23. t. m. — V tovarni gumbov v Budimpešti se je vžgal celuloid: 17 mrtvih, več težko ožganih. — Letos se pričnejo tudi na srednjih šolah počitnice že 28. junija in bodo trajale do 3. sept. — Kuga v Indiji je pobrala marca 36.900 oseb. — Madžarska si bo najela v svrhu podkrepitve krone posojilo v znesku 12 milijonov švicarskih frankov. — Na obrežju Koreje je razsajal silen vihar, ki je zahteval na stotine človeških žrtev in potopil nad 400 ribiških ladij. — Vojaška službena doba traja po novem zakonu na Poljskem 1½ let. Ženske od 30—40 let se smejo pozvati k pomožni vojni službi. — Nemška trmoglavost v Porurju je stala Nemčijo že 800 milijonov zlatih mark. — Delavska stavka na Zg. Štajerskem je prenehala. — V Švici se je vršilo ljudsko glasovanje o socijalističnem predlogu glede pobiranja carine. Proti predlogu je glasovalo 463.000, za pa le 100.000 ob 64% udeležbi Socialisti so torej propadli. — V rudniku Randfontaine se je pripetila te dni velika rudarska nesreča. Vsled obilnega deževja se je rudnik zasul ter pokopal na 150 rudarjev domačinov. Rešilna akcija ni uspela.

Kratke vesti iz Jugoslavije. Kraljica Marija, ki je potovala v Dubrovnik, je bila povsod navdušeno pozdravljena. — V Beogradu mislijo zgraditi iz materijala, ki je došel iz Nemčije na račun reparacij, krematorij. — 7. t. m. se je vršila v Slov. Bistrici ustanovna slavnost Orjune, ob kateri priliki je nekdo vrgel ročno granato, ki je ranila več oseb. — Cinkarna v Celju, ki je edina v Jugosl, začne zopet z obratom. Obratni kapital znaša 3 milijone dinarjev. — Brodska tvornica vagonov je dobila dovoljenje za zgradbo tvornice zrakoplovov v Brodu.

Za tiskovni sklad so darovali:

Fr. Kriegl, Zahomc, od voznje lesa z jezera pri sklepu računa 240.000; Šimen Pinter, Krejance, 5000; Liza in Ana Weiss, Goričice, 5000; neimenovan v Globasnici 5000; Peter Urbanc, Št. Štefan na Zili, 5000; Kokje: družina Pogaševa 10.000, družina Hribernikova 4000, družina Cundrova 3000, Val. Cunder, kovač, 5000; vas Drava 11.000 kron. Nadžup. Jurko 10 D, kaplan Urleb 5 D. Zbirka članov združenih katoliških društev v Telči, Češko-slovaška, ob priliki predavanja čg. Jos. Svätone o Slovincih na Koroškem, 130 Kč. Darovalcem srčna hvala.

VABILO

Dne 6. majnika t. l. se vrši v Narodnem domu v Št. Jakobu v Rožu

velika

pojedina „Šimlna“

katerega mali košček je preostal tistim, ki so bili pred štirimi leti internirani v Litzlhofu.

Za zabavo bo skrbelo pevsko društvo Rožica.

Pridite vsi, ki ste bili v tistih dneh prizadeti, ali pa živali za kratko dobo kako drugo gostoljubnost v sladki nezakonski prostosti: doktorji duhovniki, mežnarji, možje, žene, fantje, dekleta in babica! 50 Na svidenje!

Gospodarska zadruga

v Sinči vasi

ima na prodaj

prvovrstni cement

za zidanje in opeko.

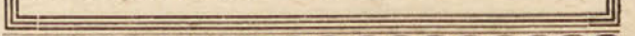
Ravnatoko ravnike in pete za Wenderje U. W. 5 in U. W. 7. 49

Orto predivo

lan in konoplje zamenjam za različne prtenine za hišno rabo, kakor prt za rjuhe, obrisalke, cvilih za različne vreče, mešanine, blago za namizne in ustne prtice, raševino in obeljeno blago za platneno perilo, tenčine za srajce, domači cvirn itd. 48

F. MORY, Šmihel pri Pliberku 24.

VABILO

51

V nedeljo 29. aprila igra društvo „Jepa“ pri Hajnzelnu v Ledincih igro s petjem

DOMEN

o 1/2 3 uri popoldne.

Vsi vabljeni! ODBOR.